

IZHAJA VSAK DAN

Edinost ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Ponedeljni štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA
za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.
Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELFON št. 11-57

BRZOJAVNE VESTI.

Rekonstrukcija ministrstva.

(Izvirno.)

DUNAJ 19. Ministrski predsednik grof Stürgkh je bil danes sprejet pri cesarju v avdijenci, v kateri je predložil demisijo finančnega ministra dr. Mayerja in je predlagal imenovanje dosedanjega ministra za Galicijo, vit. Zaleskega, za finančnega ministra, dr. Brata za poljedelskega ministra iz posl. Dlugosza za gališkega ministra. Cesar je sprejel dr. Mayerjevo demisijo in odobril predlog ministrskega predsednika glede na imenovanja novih ministrov. Tozadevna cesarjeva ročna pisma se objavijo jutri.

Jutri ob pol 11. dopoldne sprejme cesar bivšega finančnega ministra dr. Mayerja v poslovilni avdijenci, potem pa nove ministre vit. Zaleskega, dr. Brata in Dlugosza, da prisiježijo v njegove roke.

V torek je seja državnega zbora in v tej seji predstavi ministrski predsednik grof Stürgkh nove ministre zbornici.

Avstrijski general ponesrečil.

DUNAJ 19. (Izvirno.) General pl. Steinitz je sredi grede od predstave v dvorni operi prišel pod voz električne cestne železnice. Poškodbe so bile nevarne in ponesrečenca so prenesli v garnizijsko bolnišnico. Danes popoldne je general umrl.

Za italijansko fakulteto.

(Izvirno.)

DUNAJ 19. Snoči se je vršil tu velik shod italijanskega dijaštva v zadevi italijanske pravne fakultete. Na shodu se je vnela živahna debata, po kateri je bila končno sprejeta resolucija, ki zahteva od vlade, da naj drži svojo dano besedo in ustanovi italijansko pravno fakulteto. Ako bi se pa ne zgodilo to, pa pozivlja resolucija italijanske poslance, da naj z obstrukcijo preprečijo parlamentarno delo.

Resolucija zahteva popolno italijansko univerzo v Trstu, dokler se pa to ne doseže, pa naj avstrijska vlada prizna v Avstriji veljavnost na vseučiliščih v Italiji z danih diplom in spričeval.

Vlak skočil s tira.

PRAGA 19. (Izvirno.) V bližini Prage je skočil iz tira na severovzhodni železnici delavski vlak. Težko poškodovan je eden sprevodnik, lahko poškodovanih pa več oseb.

Atentat na ministra dr. Hohenburgerja.

DUNAJ 19. Sodna razprava proti Njegušu Vavraku, ki je, kakor znano, v državnem zboru streljal na justičnega ministra Hohenburgerja, je določena na tri dni, in sicer na 27., 28. in 29. t. m.

Predsedoval bo razpravi predsednik dunajskega deželnega sodišča dvorni svetnik Wach, ki je znan široki javnosti iz iz zgodovinskega „izdajškega“ procesa Friedjungovega. Njeguševo obrambo sta

prevzela dr. Pressburger in dr. Schimpf. Med povabljenimi pričami se nahajajo ministrski predsednik grof Stürgkh, justični minister dr. Hohenburger, bivši poslanec baron Morsev in drugi.

Turčija se pripravlja na odpor.

CARIGRAD 19. Visoka porta je naročila poslanikom, da naj naznanijo vlastim, da bo Turčija z ozirom na vesti, da namerava Italija bojno akcijo v Egejskem morju, ukrenile vse potrebne vojne odredbe za odpor. Obrambne uredbe na eventualno ogroženih točkah se znatno poostre, kar bi znalo občutno ovirati mednarodni pomorski promet.

Srbski kralj Peter v Parizu.

PARIZ 19. Srbski kralj Peter je danes popoldne napravil kratek poslovilni poset pri predsedniku Fallieresu in njegovi soprogi in je odpotoval danes zvečer. Na kolodvoru so bili pri kraljevem odhodu navzoči predsednik Fallieres in ministri. Poslovitev je bila zelo prirsčna.

Nesrečna Turčija.

Toda Angleška je s svojo intervencijo prisilila Rusijo, da predloži ta mir kongresu velesil, ki se je sestel v Berlinu pod predsedništvom nemškega državnega kancelarja kneza Bismarcka. Med kongresom pa je prišla presenetljiva vest, da je Angleška sklenila s Turčijo pogodbo, ki je sicer garantirala Turčiji njeno azijsko državo, toda zato je morala odstopiti otok Ciper. Pozitivnih uspehov Porta v vsem ni imela od berlinskega kongresa. Vzhodno Rumelijo je sicer dobila formalno nazaj, toda morala je imenovati bolgarskega kneza za njenega valija (namestnika). Avstrija je dobila evropski mandat za okupacijo Bosne in Hercegovine, Srbija in Bolgarska svojo neodvisnost; neodvisnost Rumunske je bila priznana in Francozi so s privoljenjem velesil okupirali Tunis. Izid kongresa je bil torej za Turčijo kaj slab.

Toda s tem se ni bil nikakor zadržan proces nazadovanja nekdanje in močne osmanske države. Že tri leta po kongresu, leta 1881, je Turčija odstopila Grški vso Tesalijo, in naslednje leto je prineslo Turčiji še težji in resnejši udarec: izgubo naj bogatejše in najlepše dežele Afrike, Egipta. Leta 1882. so ga kar brez vsega vzroka zasedli Angleži in porta se je morala v svoji onemoglosti zadovoljiti s papirnati protestom. Tistega leta je izgubila Turčija v resnici ves svoj prestiž če ji ga je še kaj preostajalo, in naravna posledica temu je bila, da se je tudi Bolgarska drznila nastopiti proti Turčiji s tem, da je l. 1885. proglasila Vzhodno Rumelijo za zvezano z Bolgarijo. Tudi v tem slučaju se je porta zadovoljila samo s protestom. Vztrajni poskusi Krečanov za spojenje z grško državo so preskrbeli

slednjič tudi Kreti avtonomijo, po kateri je suvereniteta porte nad Kreto de facto samo nominalna.

Tripolis je že davno cilj italijanskih želja, posebno pa še od časa berlinskega kongresa. Onega dne, ko se je na kongresu pogajalo radi Tunisa (da si se v dogovoru ne govori o njem) je prišel knez Bismarck k italijanskemu ministru zunanjih stvari Cortiju in mu je ponudil, da naj Italija okupira Tunis, toda Corti, mož nezaupnega značaja, ga je zavrnil rekoč: „Kaj? Vaša jasnost želi, da se mi vojskujemo s Francijo?“ Menil je namreč, da ima Bismarck morda res ta namen. Vsemožni kancelar je obrnil Italijanom hrbet in je svojo ponudbo, ki jo je Italija odbila, napravil Francozom.

Takrat se je smatral ta odgovor za mojstrsko potezo italijanske diplomacije, toda kmalu je prišlo stremenje in dejanje Cortija se je kvalificiralo za neodpustno napako.

Od te dobe je Italija iskala za vsako ceno nadomestitve izgube, ki jo je doletela, in v obče se je smatralo, da bi bil za to najprimernejši Tripolis, ker je tako blizu Italije. Žalosten konec italijanske kolonizacijske politike v Abesiniji pa je naravno za dolgo časa ohladil italijansko navdušenje za pr. komorska podjetja. Toda od one dobe, kar se je gospod Luigi Luzzatti pobotal s Francijo in izvel srečno konverzijo italijanske rente, so zopet začele italijanske kolonizacijske sanje in so imele za posledico sporazum s Francozko in Angležko, ki je dobil krono v faktu, da je angleški kralj Edvard pozdravil abruškega vojvodo kakor zastopnika prijateljskega in zavezniškega naroda. Od tedaj je vedela Italija, da se ji ni treba bati odpora teh dveh velesil, in je, kar se tiče Nemčije in Avstrije, računala na svoje razmerje kot zaveznica. In kažejo sedanje razmere, popolnoma pravilno. Ostaja torej samo še ena država: Rusija.

Ko je italijanski minister zunanjih stvari, gospod Tittoni, sklenil pogodbo z njo, je bilo samo še treba čakati ugodne prilike. In ta je prišla, ko se je nemška ladija „Panther“ usidrala pred Agadirom. Tedaj je Italija mogla začeti z bojno akcijo in — začela je. Vprašanje je samo, če ne zvrši istotako kakor — v Abesiniji!

Proti draginji.

Včeraj dopoldne se je vršil v gledališki dvorani „Narodnega doma“ dobro obiskan protestni shod proti vedno neznojniji draginji, ki ste ga sklicali „Narodna delavska organizacija“ in „Zveza jugoslov. železničarjev“.

Shodu je predsedoval predsednik NDO g. dr. Mandić, ki je, otvorivši shod, predstavil zborovalcem odposlanca polit.

pri njem še mnogo rokopišev, ki se niso bili obelodanjeni. Šele v poslednjem času je bila ta Tolstejeva zapuščina izročena tisku s privoljenjem njegove rodbine.

Literarna zapuščina Tolstega je velika; v njej se nahaja nad 20 raznih del, dovršenih in nedovršenih. Med te spada tudi drama „Živi mrtvec“. Vesti, da ta drama ni proizvod Tolstega, temveč da mu je bila dana le v pregled od pisatelja Solovjeva, je gotovo prazna izmišljotina. Kdor le količkaj pozna dela Tolstega, spozna na prvi pogled delo mojstra, delo velikana Tolstega. — Tudi bi se pa ne dale kar tako tebič menič prevariti take avtoritete kakor so n. pr. izdajatelj „Njive“, v kateri je bil prvič natisnjen „Živi mrtvec“, ravnatelj „Hudožestvenega teatra“ v Moskvi, Stanislavski itd. in so se gotovo prej prav dobro prepirale, da li je drama delo Tolstega. Vse te vesti lahko smatramo za čisto navadno senzacijsko sredstvo. Trdno stoji to, da iz

društva „Edinosti“ drž. posl. dr. Rybáfa in deželnega posl. dr. Wilfana.

V svojem nagovoru je predsednik omenjal protidraginjskih shodov, ki so se vršili tekom leta, ter poudarjal, da ta protestni shod velja onim, ki niti ob 12. uri ne čutijo potrebe, da bi zastavili vse svoje moči v odpravo bede, ki je zavladala vsled silne draginje, dasiravno je njihova dolžnost v prvi vrsti, da skrbje za blaginjo ljudstva.

V nadaljnem je omenjal obžalovanja vredne, za parlament naravnost ponižujoče izjave ministrskega predsednika, da vlada ne dovoli uvoza argentinskega mesa, četudi parlament sklene to. Vlada torej hoče brez in preko parlamenta nadaljevati svojo veleagrarno, Ogram koristno politiko. Poleg tega pa hoče naložiti še ljudstvu nove davke. To je ironija, zafrkacija, provokacija: namesto kruha — kamen, namesto olajšanja bede — nove davke!

Kakor si vlada pomaga s provizoriji pri proračunu, si hoče pomagati s provizoriji tudi pri vprašanju državnih in železniških uslužbencev, za katere nima nikdar denarja. Železničarjem ne da, kar jim gre, uslužbenci v tržaški prosti luki že leta zahtevajo zboljšanja, a ga ne dobe, češ, ker ni denarja.

Govornik končno poudarja potrebo samobrambe, oklenitve zadrugištva ter poda besedo poročevalcu dr. Kisovcu.

Poročevalec je v svojem poročilu pred vsem poudarjal vzrok dosedanje finančialne krize v Avstriji, in to so stroški za aneksijo Bosne in Hercegovine. Tedaj so šli milijoni in milijoni za oboroževanje in državne blagajne so se izpraznile, da država sedaj res ne more ugoditi raznim upravičenim željam svojih uslužbencev.

Splošne draginje pa so poleg veleagrarstva največ krivi borzni mešetarji, ki diktirajo cene živlom in igrajo z ljudskim imetkom. Vlada je gledala to počenjanje z mirnimi očmi, a sedaj, ko je treba pomagati, pa ni denarja.

Kolikor toliko si mora in more ljudstvo pomagati samo s svojimi kreditnimi, konsumnimi, stanovanjskimi in drugimi zadrugami, a vsekako zahteva kar najodločnejše od vlade, da nujno poskrbi za počenjenje živil. Dovoliti se more uvoz živine in mesa iz balkanskih dežel, za severne kraje pa tudi iz Rusije. Vlada mora poskrbeti s primernimi odredbami, da bodo živila v podrobni prodaji cenejša.

Isto velja tudi za stanovanja. Država mora odpraviti stanovanjsko oduševstvo, a tudi dežele in občine imajo tu hvaležno polje za delovanje v korist ljudstvu.

Končno apelira na poslance, zlasti poslanca dra. Rybáfa, da se v parlamentu z vsemi močmi zavzamejo za te ljudske potrebe.

Govorila sta nato poslanca dr. R. y.

PODLISTEK.

Ob obletnici smrti Leva N. Tolstega.

(K jutrišnji slavnostni predstavi.)

Danes pred letom dni je na preprosti železniški postaji Astapovo zatislil za vedno oči veliki mistec iz Jasne Poljane, grof Lev Nikolajevič Tolstoj. In zdelo se je, da je svet izgubil na vrednosti — te D'Anunziove besede so se nam tedaj vsilile v pero — kajti njim je izginilo s svetovnega pozorišča eno izmed najvzvišenejših in najidealnejših bitij, ki so človeštvu na veke v ponos in vzpodbudo, dá, v tolažbo ob obupavanju nad vrednostjo človeka. Saj je bil ta nadčlovek, ki se je vzdignil do take moralne višine, vendarle človek. Pred njim, najponižnejšim človekom, grofom v halji mužika, se je klanjal ves svet, ki je z napetostjo pri-

čakoval klicev in svaril, ki so ob vsaki priliki prihajala iz Jasne Poljane. Idealen iskatelj boga in resnice, kakoršen je bil, je do nagega razkrival vso laž današnjega socialnega reda; njegove obsodbe političnih in socialnih institucij pobeljenih grobov človeške družbe so bile ostre in uničujoče; ali velikani je stal tako visoko, da se niti ruska autokracija ni upala dotakniti tega idealnega revolucionarja.

Njegova smrt je bila senzacionalna. Zbežal je od svojcev, hoté končati svoje življenje v samotni. Udobnost doma mu je postala muka, in reven je starček zapustil vse, da uradniči še za časa svojega življenja na sebi svoje ideale. Slutnja pred smrtjo ga je morda gnala, da strese na koncu svojega življenja še zadnjo laž s sebe... Na postaji Astapovo ga je zadela smrt.

Po njegovi smrti je ves svet pričakoval z napetostjo literarne zapuščine Leva Tolstega, saj se je vedelo, da je bilo

vsega dela odseva veliki duh in globoka misel pokojnega ruskega velikana.

Vsa drama je silen protest proti vsemu sedanjemu družabnemu ustroju, zlasti pa proti instituciji zakona, ki nikakor več ne odgovarja sedanjim razmeram. Nerazdružljivost zakona je nekaj nevzdržljivega, in ta institucija mora pasti, se mora nadomestiti z nečim drugim, ki bo bolj odgovarjalo potrebam in zahtevam družbe.

To dramo, o kateri jutri izpregovorimo kaj več, uprizorji jutri zvečer naše gledališče, da proslavi tako na najdostojnejši način obletnico smrti Leva Tolstega. Drama je bila z velikim uspehom uprizorjena najprej na Ruskem, sledili so Pariz, Hamburg, Zagreb; ta teden je bila uprizorjena na Dunaju in v Pragi. Naše gledališče, ki si je pravočasno poskrbelo prevod iz ruskega originala, stopa skromno, a ponosno za temi velehrami umetnosti.

bář in dr. Wilfa n. Njuna govora priobčimo vsled v njih zadržanih važnih in zanimivih stvari obsirnejše.

K besedi se je oglasil nato g. B u f o n, ki je ostro grajal izrabljanje 50-odstotnega znižanja železniških tarifov. Tu imajo dobiček le trgovci, ki izrabljajo to znižanje v to, da izvažajo živila v čim največji množini v — inozemstvo.

Ko je nato še g. Križmančič poudarjal, da to sedanje izžemanje ljudstva končno lahko obrodi take posledice, kakoršne so obrodile enake razmere na Francozskem, da bo ljudstvo na ulici si iskalo svoje pravice, je predsednik s pozivom, da naj se ljudstvo oklene samopomočne, združne akcije, zaključil ta pomembni shod, na katerem je ogorčenje ljudstva mestoma naravnost burnogrozeče bruhalo na dan.

Domače vesti.

Javna knjižnica „Citalnice“ pri Sv. Jakobu izposojuje knjige ob torkih in sobotah nedeljam, zato priporočamo Sentyakobčanom, naj se je še bolj poslužujejo. Knjižnica ima tudi veliko lepih spisov za mladino; zato naj starši pošiljajo otroke v to knjižnico, da ne bodo stikali po laških bibliotekah, ter se stem navzemali tujega duha. Starši, storite svojo dolžnost!

Skraino barbarstvo, kakoršnega so zmožni le pripadniki takega naroda, ki strelja in nabada na bajonete onemogle starce, ženske in otroke, se je dogodilo v petek dopoldne v ulici Vienna. In bila je ženska to, ki se je ognusila s činom, ki ga ni mogoče obsoditi dovolj ostro; kakšni morajo biti potem šele moški, omamljeni in posuroveli v smodnikovem dimu in napol zblazneli vsled vsakdanjega prelivanja človeške krvi!

V petek dopoldne je prišlo v urade „Avstro-Amerikane“ v ulici Molino piccolo večje število izseljencev. Ker ni bilo drugje dovolj prostora, se jih je nekaj posedlo v ulici Vienna ob hiši št. 17 na pločnik. Ljudje, izmučeni in utrujeni, so se hoteli nekoliko odpočiti. Tu pa se prikaže v prvem nadstropju imenovane hiše dama (?) z veliko ročko v roki in polije uboge reveže, da je kar curljalo od njih! Ljudje, ki so videli ta junaški čin — dame, obilane z dvatisočletno kulturo, so ogorčeni protestirali proti taki surovosti, dočim pa je uboga izseljenška raja nemo strmela nad tem podlim činom italijanske izobrazenke.

Informirali smo se, kdo stanuje v prvem nadstropju imenovane hiše, in izvedeli smo, da rodbina bivšega mestnega svetovalca Solettija, ki je bil tudi odbornik mestne hranilnice itd. Torej velika gospoda, visoka gospoda, izobrazena gospoda! Ženska, ki je polivala uboge izseljence, se gotovo pušča zmerjati s „premilostivostjo“, si gotovo prav tako milostivo daje poljubljati svojo „nežno ročico“, ki pa je v opisanem slučaju najbrž le zato, ker morda ni imela pri roki neke druge posode, ki se ne rabi podnevi, pograbila ročko z vodo in polila nič žalega ji hoteče izseljence.

Opisani dogodek pač res prejasno kaže dušo te lažikulture italijanske gospode! Greuterjev — „fej“ je za to premalo.

„Jutro“, navdušeni zagovornik laške kulturnosti: hic Rhodus, hic salta!

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu. Na l. rednem občnem zboru, dne 11. t. m. za rimski tečaj 1911/12 novoizvoljeni odbor se je sestavil sledeče: predsednik: cand. med. Josip Majcen, podpredsednik: cand. med. Franjo Stamol, tajnik: stud. phil. Pavel Strmšek, blagajnik: stud. med. Vilko Marin, knjižničar: stud. iur. Milan Štancar, gospodar: stud. iur. Anton Gruber, odb. namestnik: cand. geod. Franjo Šmid, revizorja: cand. iur. Josip Šmid, cand. med. Vladimir Vrečko.

Tržaška mala kronika.

O grozni tragediji pri sv. Jakobu. Nesrečna žrtev morilca Del Tina, Marija Rimondo, je — ne da bi se bila prej zavedla — umrla pedsinočnjem o pol eni popoldni.

O tem groznem dogodku imamo naravnih mnogo novih podatkov, posebno o morilcu Mariju Del Tinu, a pomanjkanje prostora nam zabranja danes obsirneje pisati, vsled česar moramo to odložiti za jutri.

Zgleden sin. 16letni Galliano Catasta, regnikolček iz Grottamare pri Anconi, stanujoč v ulici del Molino a vapore št. 4, se je predvčeranjim sprl s svojim 60-letnim očetom. Ker ni mogel zmagati z jezikom, je ta zgledni sinko podrl svojega očeta na tla in ga bil tako dolgo, da ga je ranil na več krajih. Djali so ga pod ključ.

Sleparski avtomatli. Od vseh strani se čujejo pritožbe proti onim sleparskim avtomatom, ki so jih polni skoraj vsi javni lokali in ki jim je edina naloga prazniti žepce občinstvu in polniti jih njih lastnikom.

Snoči je policija zaplenila ves drobiž, ki se je nahajal v nekem takem avtomatu v kavarni „N. York“. Lastnik kavarne bo moral odgovarjati.

Mornar ponesrečil. Neki grški mornar, vkrcan na ladji »Pornaia Armida«, je včeraj popoldne padel na krovu ladje tako nesrečno, da si je pri tem zdrobil spodnjo čeljust. S pomočjo zdravniške postaje je bil prenesen v bolnišnico.

Naše gledališče.

Včeraj popoldne so v našem gledališču ponovili Hugojevo „Lukrecijo Borgia“. Igralo se je, poudarjamo pa častne izjeme glavnih ulog, pač precej „popoldansko“, mestoma, ali da rečemo, individualno, tudi nekoliko boljše, kakor pa pri premijeri, mestoma pa tudi slabše. Inscenacija je bila manj skrbna, kakor pri premijeri. Občinstvo — sedeži niso bili preveč zasedeni — se je izborno „zabavalo“, smeja je bilo dovolj, posebno pa tam, kjer bi ga človek aasolutno ne pričakoval. Da, popoldanska predstava! Prepričani smo, da bi to izginito, ako bi se posvečala enaka skrb popoldanskim kakor večernim predstavam.

„Madame Bonivard.“

Uprizoritev te res francoskolahke veseloigre, ki smo jo snoči videli prvokrat na našem odru, nas je v splošnem zadovoljila, kakor dosedaj le malokatera veseloigra na našem odru. Uloge so bile razdeljene primerno, skupna igra dobra, zato tudi uspeh dober.

Gca. Lepuševa je tu prvokrat nastopila v večji ulogi Diane. Ni bilo ravno vse dobro, manjka ji še neprisiljenega nastopa, naravne, a vendar smotreno odrsko prikorajne kretnje, roke ji ne rabijo prav, korak nekoliko predolg itd.; so to stvari, katerih se je treba priučiti; priznamo ji pa nasprotno prav radi, da ima vse predpogoje za najboljši razvoj, stas, glas, izreka primerno, hvale vredno, da odločno kaže pristen igralski talent. Gledališko vodstvo ima tu priliko, da si vzgoji izborno moč.

Gospa Dragutinovičeva je bila v ulogi „Madame Bonivard“ tašča kakor nalašč, gca. Janova je ustvarila v Gabrieli lep tip tihe, mirne, iskreno ljubeče žene, g. Dragutinovič izbornen Duval, g. Rajner prav tak Bourgneuf, g. Bratina prav dober striček, in g. Pany enak hišni prijatelj. Manjše uloge brez pripombe.

Tupatam je bila sufleza nekoliko preglasna, oziroma spomin prekratek, in „hrvatili“ so tupatam nekoliko preobčutno. Pričahujemo večkratne reprize. —r.

Jutri, v torek ob 8. zvečer v proslavo obletnice smrti grofa Leva Nikolajeviča Tolstega

„Živi mrtvec“

drama v 6 dejanjih (12 slikah). Spisal L. N. Tolstoj. Prevel R. K.

Nar. del. organizacija.

Tovariši, pozor! Izobraževalni odtsek NDO. vabi vse tovariše sentjakobskega okraja na jako važen sestanek, ki se vrši danes točno ob 8. zvečer v podružničnih prostorih (Campo S. Giacomo 5.)

Vesti iz Istre.

S Pomjanščine. Očetu Bartolču ne zadostuje, še mu ni po misli pod njegovim pritiskom ustanovljena laška šola; boji se, da bi se nadebudna čistokrvna (?) italijanska deca pokvarila pod vplivom slovenskega učitelja, ki poučuje tudi italijanski oddelek. „Vzgoja mora biti narodna“. Zavedajoč se tega je oče župan na vsak način hotel preskrbeti laški deci pravo ultra-laško vzgojo, da bi šla za svojo laško mater tudi v Tripolis.

Da se to zgodi, pa ne sme več počevati sedanjí g. učitelj, ki se, trdno vstrajajoč na svojem stališču, ni udal laški stranki; zato pa kar trumoma romajo pritožbe proti njemu na c. kr. okrajni šolski svet. Da se reši lahonska deca vpliva slo-

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici. Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38.

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovincem v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruga.

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE.

Kron 6200!!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40-000 vez edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL . TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garage, ulica del Bechi 16, vogel ulica Boschetto TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanke).

Automobili na posodo po smerni ceni. Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

„Caffé Goldoni“
Trst, Piazza Carlo Goldoni št. 2.
Pijače naravno in erve vrste. Časopis in ilustracija POSTREŽBA TOČNA.
Za obilen obisk se najtopleje priporoča
FRANJO MARINŠEK.

TRATTORIA
„All' Antica Pompei“
Trst, Piazza Carlo Goldoni 4
Priporoča se slavnemu občinstvu. — Toči se izvrstno vino: teran, istrsko, furiansko in belo. Šestifeldsko pivo. Domača kuhinja z raznovrstnimi miznimi in gorkimi jedili. — Za obilen obisk se toplo priporoča
FRANJO MARINŠEK.

UMETNI ZOBJE
Plombranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
= vsake bolečine =
Dr. J. Čermák V. Tuscher
zobozdravnik konces. zobni tehnik
.. TRST ..
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Josip Semulič
TRST, ulica dell' Istituto št. 5
Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan sveži kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I. mlinov ter maslo. Likeri, vino in pivo v stekl. Postrežba tudi na dom.

R. Gasperini, Trst
Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10
Prevozno podjetje
o. kr. avstrijskih drž. kolozije 2051
Sprejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.
POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGORNEJŠE CENE.
Zastopstvo tvrdke „CEMENT“
Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spiljetu.
PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Zahtevajte »Kolinsko cikorijo!«

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij
:: Paolo Gastwirth ::
TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)
Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cena zmerne.
Bogata izbora izbora popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPEOLJALITETA: Železno in medeno pohištvo
Bogata izbora vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

Edina slovenska knjigoveznica

ANTON REPENŠEK, Trst, ul. Cecilia 9
Izdeluje vsakovrstna knjigoveška priprosta in fina dela PO KONKURENČNIH CENAH

Skladišče pohištva

na novo odprto
Trst, ul. Commerciale 2.

Samo pohištvo iz tovarne Solkan :: po najnižjih cenah.

Kompletne sobe ter posamezni kosi vsakovrstne oblike.

ZALOGA DALMATINSKEGA VINA

(lastni pridelek iz Jesenic pri Omišu) 354
Filip Ivanišević - Trst
ulica Valdrivo št. 17. — Telefon št. 14-05.

Prodaja na drobno in na debelo.
GOSTILNE: „All'Adria“, ulica Nuova št. 11 in „Ai fratelli dalmati“, ulica Zudecche št. 3, v katerih toči svoja vina I. vrste.

Sebastiano Zamagni

Trst, Via dell' Istria št. 28
— nasproti solam —

Zovarna cementnih plošč

po K 1-70 v velikosti 52 cm²
delanih na roko iz najboljšega materijala
Zaloga ima na razpolago vedno dovolj blaga.

Prodajaln. ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Dragotina Vekjeta)
Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 36
Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure
DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Oglase treba naslovljati na inzeratni oddelak „Edinosti“

venskega učitelja v šoli, in da se lahonstvo tudi zunaj šole utrudi, treba, da pride v Pomjan pristen italijanski učitelj, da vzgoji in utrdi naraščaj „pravih Italijanov“.

Oče Bartolič je torej delal na to, da se italijanski oddetek čim prej loči od slov. učitelja. V to je seveda treba dobiti učitelja — Italijana, najboljšega renegata, ker taki posebno strogo vršijo svojo pravo „narodno“ dolžnost, kakor jo vrši tudi sam isti gosp. Bartolič, kakor pristen Lah. Ali pri c. kr. okrajnem š. svetu ni bilo, v kljub veliki potrebnosti laškega nadzornika g. Parentina nobenega laškega učitelja. G. Bartolič je začelo skrbeti, kaj bo z lahonstvom na Pomjanu, kaj z nadebudnim lahonskim naraščajem?!

Slednjič pa so le zavohali učitelja v osebi g. Valentich-a, ki bi bil morda pripravljen zapustiti svojo službo v Kopru in priti reševati italijanstvo na Pomjan. Oče Bartolič je šel k njemu vabiti ga, naj pride na Pomjan, ali g. Valentich (razmere so mu menda kolikor toliko znane), le ni hotel sprejeti službe, čeravno mu je Bartolič obljubil, da postane na Pomjanu go-tovo Primo Consigliere in lahko tudi tajnik.

Druge moške moči ni, in italijanski naraščaj je izroččen kruti usodi, da je pod vplivom in v poučevanju slovenskega učitelja.

Iz gornjega je razvidno, kaj je pravzaprav italijansko županstvo v Pomjanu, kako sploh obstoji njegova uprava, in kdo sploh pravzaprav vlada v pomjanski občini: ali od ljudstva zbrani zastopniki, ali samovladar Bartolič; kaj je pravzaprav italijanska šola na Pomjanu!

Ali tudi na Pomjanu se začena svitati in tla so se začela marsikomu majati pod nogami!!

Sklenili ste v svoji seji: „Sedanjí učitelj mora proč kakor je šel učitelj g. Rudež iz Gažona!“

Pravite, da ne boste mirovali, dokler se to ne zgodi. Imate nabrušeno pero za izmišljene pritožbe proti gosp. učitelju, ali imamo je tudi mi. Sicer pa naj glas ljudstva odločuje pri merodajnih oblastih in ne oni, ki je rekel o 30-tih občinskih odbornikih, da jih je toliko kakor 30 zeljnatih glav!!!

Iz Buzeta. Novo šolsko poslopje za tukajšnje hrvatsko šolo je dovršeno. Veličastvena stavba je to, največa na Buzeščini, stoječa na „narodnem polju“ ustvarja pravi kontrast podrtim gnezdom tam gori na hribu. Poslopje vsebuje šest šolskih dvoran in druge potrebne prostore. Poleg nje stoji štiri lične hišice — stanovanja Blagoslovljenega novega poslopja se je imelo vršiti dne 19. t. m., ali iz nepredvidjenih razlogov je odloženo za kratek čas. Vskakalo bo tedaj pravi veliki narodni praznik za vso Buzeščino. Narod bo z radostjo pozdravil vse, ki mu skrbe za naobrazbo in napredek.

Književnost in umetnost.

Komorni koncert Sevčikovega kvarteta. Prva zahteva, ki jo stavimo na umetnika-glasbenika, je dovršena tehnika, to je, da popolnoma obvladuje svoj instrument. Brez popolne tehnike je izključeno dobro prednašanje. Potrebno je pa tudi, da umetnik priučeno tehniko podreja čuti pri prednašanju umotvora. Tehnika brez čuta nam more podati le mrtvo telo, pušča poslušalca hladnega, ga ne navdušuje, ga ne vglablja v umotvor. Samo tehnika, spojena s čutom življa umotvor, razgreva poslušalca, mu prčinja kakor električna iskra mozeg in kosti, ga na duhu povzdiga v nadzemske višave in ga sili, da slovo poje boginji-umetnosti.

Tak redek vžitek smo imeli dne 16. t. m. v gledališni dvorani „Nar. doma“, ko so nam 4 češki umetniki, učenci slavnega Ševčika, vlivali v srce najblažja čustva. Bratje Čehi so nam znali tako lepo razkriti čustva glasbenih velikanov in so nam podali vse tako plastično, da zasledovalec ni mogel ostati v nejasnosti. Noben motiv, noben tema se ni izgubil v kontrapunkt; vse konture so bile tako ostro začrtane, da je oblika dobila res pravo celoto. — Dvořakovega kvarteta F-dur op. 95 mi je najbolj ugajal radi svoje lepe kantilene, II. stavek. S takim umevanjem genija, kakoršno so oni kazali, je mogoče prednašati le umetnikom globoke glasbene izobrazbe in velikega čuta. Kako božansko učinkuje zaključek istega (II) stavka, ki ga čelo izvede z začetno kantileno zgubljajoč se v pianissimo.

Kaj naj rečem o Smetane kvartetu „Iz mojega življenja“. Siromak je začrtal v kvartetu svoje življenje, ki je bilo po večini s trnjem obdano. In kako natanko in iskreno nam pripoveduje svoje tajnosti, svoja gorja in veselje. Kako mojstersko je vplel način programne glasbe v kvartetno obliko. Res, on se je znal izraziti. Posebno kontraste v II. stavku, veselost, zadovoljnost — je Smetana začrtal prav v živih barvah. S kako polnim čutom in s kakim umevanjem so ti 4 umetniki prednašali vse to! Kako krasno in izrazito je izvel čelist g. Zelenka kantileno ob koncu III. stavka! Mislim sem, da vidim Smetano pred seboj, ki s tresočim glasom govori in si utira solzo. Za tako prednašanje, kakor je bilo ravno pri kvar-

tetu Smetane, je treba ne-le čuta in tehnike, marveč tudi razumevanja.

Tretja točka programa je bil Glazunov A moll kvartet, ki se je v marsičem razlikoval od prvih dveh. Posebno karakterističen je bil I. stavek, kjer nenadoma vpada med polifonijo homofonija, v kateri ima čelo zaporedoma toniko in dominantno. Glazunov kvartet zahteva na več mestih dobre rutine, posebno v tretjem stavku. Že v začetku tega stavka se vsuje kar cela ploha pasaż, ki se prenašajo iz enega instrumenta na drugi. Te pasáže so bile res eksaktno izvedene. Prav posebno je ugajal odstavek, kjer so bile prve gosli spremljane po pizzicotu ostalih instrumentov, za kar so tudi umetniki želi obilo pohvale od občinstva.

Žal pa, da so pri vseh treh točkah med posameznimi stavki precej motile pavze, v katerih je občinstvo dajalo duška svojemu navdušenju.

Hvaležni smo res bratom Čehom za njih gostovanje med nami, ki nam je pričalo o visoki stopinji njihove glasbene kulture.

V. Š.

Razne vesti.

Cestni tlak iz usnja. V Handelworthu pri Birminghamu so pred letom napravili novo cesto in jo potlakali z usnjem. Sedaj po razmerno dolgem času, ne kaže ta moderni tlak, kakor je ugotovila strokovnjaška preiskava, takorekoč še nikakih sledov obrabljenja. Odpadke usnja, ki so jih porabili, so s stroji zrezali na prav male koščke, in jih skupno zmešali z asfaltom in katramom. Preiskava je pokazala, da je material, ki prihaja iz mešanice usnja in omenjenih tvarin izborno sredstvo za tlakovanje cest. Ta tlak ne dela prahu, je elastičen, tako da tudi težki vozovi ne puščajo nikakih razorov, konji lahko stopajo in tudi človek hodi, ne da bi se slišalo njegovih stopinj.

Kaj vse Pariz konsumira? Pariški statistični urad je izdal uradno poročilo o uporabi različnih življenskih sredstev v Parizu tekom lanskega leta. Številke so jasen dokaz, kako velikanske množine živeža porabi Pariz vsako leto. Leta 1910 so pojedli v Parizu 320 milijonov kg govejega in telečjega mesa, 73 milijonov kg prašičjega mesa, 62 milijonov kg divjačine, 53 mil. kg masla, 78 mil. kg jajc in 18 mil. kg sira. K temu treba pristeti še 5 milijonov kg pastet in konserv in 7 milijonov kg klobas. Popilo se je 6,673.000 hl vina, 97.000 hl jabolčnika in sadjevca in 741.125 hl piva.

Šestero najbogatejših mož na svetu. V novemberski številki angleškega lista „Strand Magazine“ se nahaja članek, ki označa kakor šest najbogatejših mož na svetu: Rockefellerja, Pierpont Morgana, Astorja, lorda Strahtona, Andrewa Carnegie in lorda Rothschilda. List ceni njih premoženje, premično in nepremično, na 1000 milijonov funtov (1 funt šterl. = 24 kron) in našteva vse reči, kar bi jih mogli ti gospodje storiti če bi se združili v skupno podjetje in tudi združili svoje glavnice. Najprej bi mogli plačati ves dolg Velike Britanije in Irake, ki znaša 750 mil. funtov in ostalo bi jim še dovolj, da bi kupili narodno galerijo v Londonu, muzej South Kensington in bojne ladje prvega razreda angleške flote. Mogli bi kupiti vso angleško floto za 200 mil. funtov in ker je pomorska sila danes v prvi vrsti stvar denarja, bi si mogli za 500 mil. funtov nabaviti še mnogo močnejšo floto in ž njo ogrožavati ves svet, če bi se jim zljubilo. Če bi ti milijarderji hoteli biti milosrdni, bi nakupili vse zemljiško posestvo in nepremičnine Velike Britanije in mogli bi najemnikom odpustiti vse najemnine. To bi bila zanje pa le malenkost, ker so vse nepremičnine na Angleškem vredne 220 mil. funtov in je hiše v Londonu možno kupiti za 44 mil. funtov. Če bi se hoteli sami nastaniti v kakem kraljestvu, kjer bi imeli dovolj prostora, ne bi jim bilo treba drugega nego nakupiti škotsko kraljestvo, ki je vredno 930 mil. funtov.

Rudnik hrastovine. „Revue Forestiere de France“ poroča, da so v Rusiji odkrili rudnik — ako se more tako reči — hrastovega lesa. Ta rudnik se nahaja v južni Rusiji; odkril ga je pa slučajno pred nekoliko tedni neki veletrgovec z lesom o priliki nekih del ob koritu neke reke. Natančnejša preiskava je dokazala, da se v mali globokosti pod zemljo, na prostoru kakih 200 štirjaških kilometrov, nahaja zakopan velik hrastov gozd. Izkopali so debela od 40 do 60 metrov višine v premeru 55 cm. Ta hrastovina je raznovrstne barve, od rmenkaste, blede-rdečkaste, modre in žolte. Srečni lastnik ceni, da izkoplje iz svojega rudnika najmanje 150.000 raznobarnih hrastov, ki jih bo možno izvrstno upotrebiti za napravo modernega pohištva.

RUDOLF SCHULTZE
IZ BERLINA koncesionirani zobotehnik
Piazza Barriera vecchia, uhod ulica Sette Fontane šte. 2, II.
bivši asistent zobozdravnika dr. Saklerja.

UMETNI ZOBJE PO NAJNOVEJŠI MODERNI TEHNIKI.
JAMČI SE ZA PERFEKTNO IZVRŠITEV.
Zmerne cene z ozirom na razmere manj posedujočih slojev.
OPRAVKI SE IZVRŠUJEJO V DVEH URAH. — SPREJEMA OD 9—1 IN 3—7.

Berite in čudite se! **Dr. Josip Mandić**
600 komadov, med temi pozlačena ura za K 4-20.
Krasna, pozlačena, najfinejša ura Anker-Remont s pozlačenim številnikom; ista ima dobrodoče 36-urno kolesje, za kar se jamči 3 leta, 1 krasna ovratna igla s Simili-brilantom. 1 pozlačen prstan s pon. kamnom za gospode ali gospe, 1 krasen collier iz okoli 150 orijentalnih perl, najmodernejši nakit za dame, 1 krasna garnitura gumbov za zapestnice, ovratnike in prsi, zajamčeno 3%. Double-zlata s patentiranim zatvorom, 6 platnenih robcev, 1 eleganten žepni črnilnik iz nikla, 1 krasno zrcalce, 1 komad disčnega toaletnega mila, 1 fr. vezana beležnica 72 angleških peres, 20 različnih komadov za korespondenco in še 396 drugih predmetov ki so koristni in neobhodno potrebni. Vse skupaj z zlato uro vred, ki sama velja 4-krat toliko, stane samo K 4-20. Odpošilja po povzetju eksportna tvrdka

H. SPINGARN, Krakovo št. 240.
Kdor kupi 2 paketa dobi še zastoj zraven lep nožič z dvema rezili Pri več nego 2 paketih, za vsak paket po 1 nožič. Za to kar ne ugaja, se vrne denar. Torej je izključen vsak riziko.

Angelo Valerio
tovarna kovčegov
Trst - ulica Scalinata št. 9 - Trst
Izvršujejo se tudi poprave, vse po zelo nizkih cenah.

Avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt
(ustanovljen leta 1855). — (Glavnica in rezerve 243.000.000 kron).

Podružnica v TRSTU
Piazza Nuova št. 2 (lastno poslopje) sprejme v svoje
jeklene varnostne celice
zdelane od svetovne tvrdke Arnheim v Berlinu zajamčene proti požaru in vplomu, pohrane in upravljanje vrednot, kakor tudi samo pohrane zaprtih zavojev, ter da v dotičnih jeklenih celicah v najem

varnostne šrambice (safes) ::
različnih velikosti, v katerih se lahko shranijo vrednostni papirji, listine, dragulji itd. (Varnostne celice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke vzajemno z banko.

Podružnica Kreditnega zavoda sprejema hranilne vloge na knjižice
in jih obrestuje do nadaljnjega obvestila
po 3%.
Rentni davek plača direktno zavod.
Bavi se tudi z vsemi bankovnimi posli, ter zavarovanjem proti zgubam na žrebanju

: PISARNO :
kazenskega zagovornika
v TRSTU
ulica Zonta šte. 9
I. nadstropje.
: TELEFON ŠTEV. 1766. :

« Navigazione aerea »
se imenuje razprava, po kateri se lahko vsakdo pouči o zrakoplovstvu in se prepriča, da je naprava varnih, splošno rabljivih, cenih letalnikov mogoča.
Dobiva se v knjigarnah: J. Gorenjec, ulica Caserma šte. 16 : in : E. Vram na Korzu.
CENA 60 VINARJEV.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pešene kave

Stara nad 30 let
trgovina
z mešanim blagom, letni promet 70-80 tisoč kron, v velikem kraju na Goriškem, se radi boleznim
odda v najem
pod jako ugodnimi pogoji. — Le na resne kupce se ozira.
Poprašati pri Inzeratnem oddelku Edinosti (po pošti: Poštni predal 564 - Trst) pod šte. 2024.

■ Pokusite pivo ■
češke delniške pivovarne
v ČEŠKIH BUDEJEVICAH, Je izborno, na plzenski
ZALOGE: način narejeno. ZALOGE:
LJUBLJANA: V. H. Rohrman; TRST: Schmidt & Pelosi.
POSTOJNA: Emil stotnik Garzaroli; PULA: Laeko Križ.
TRNOVO: Rudolf Valenčič. REKA-SUŠAK: An e Sablich.

:: AUSTRO-AMERICANA ::
brza zveza z Ameriko.

Trst--New-York
„Martha Washington“ 18. novembra
„Oceania“ 2. decembra
Največji komfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja.

Trst--Buenos-Ayres
„Sofia Hohenberg“ 23. novembra
„Francesca“ 14. decembra
iz Trsta v Buenos-Ayres, ter se ustavi medpotoma v Cadix-u, Las Palmas, Santos, Montevideo in Rio de Janeiro. —

Za informacije o prodaji prevoznih listkov I, II, in III. razreda toliko za Ameriko kolikor za Patras, Palermo, Napoli, Cadix in Las Palmas obrniti se je na „Urad za potnike v Trstu“, ulica Molin piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri G. TARABOCHIA & Co., Trst, ulica Pontorosso št. 3, I. nad.

V novi trgovini

ul. Carlo Ghega 2 (bivša mironilnica)
je dospela :: pa. rija porcelanaste
Posode
priložnostnih cenah. — Samo
za malo dni!

Zaloga obuvala

in lastna delavnica
MATIJA PAHOR, Trst
ulica Arcata štev. 19
Velika izbora čevljev za moške, ženske
in otroke. Sprejema naročila po meri
ter tudi popravlja :: po jako nizkih
in zmernih cenah.

Jako zanimiv, zabaven in poučen LIST S
SLIKAMI je

Ilustrov. tednik

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno le
1 krono 80 stot.
Zahtevajte ga povsod! — Naročite ga in
inserterajte v njem! Naslov: ILUSTROVANI
TEDNIK, LJUBLJANA. 366

ČEVLJARNICA BRATA ČEH

Trst, ul. G. Carducci 40.
Prodajalna z delavnico vsako-
vrstnega obuvala za moške in
ženske ter otroke
SPREJEMAJO SE NAROČILA
PO MERI.
Cene zmerne. Svoji k svojim!

CROATIA

ZAVAROVALNA ZA-
DRUGA V ZAGREBU.
Edini domači zavarovalni zavod.

Ustanovljena leta 1884

Centrala : Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice. Glavna zastopstva : Ljubljana, Novisad, Osjek, Reka, Sarajevo,

Podružnica: v Trstu, Via del Lavatoio št. I. II. nad.

--- Telefon 25-94 ---

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja :

- 1) Na življenje**
  - 1) Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
  - 2) Zavarovanje dote.
  - 3) Zavarovanje življenske rente.
- 2) Proti škodi po požaru**
  - 1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovaren,
  - 2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga gospodarskih strojev, blaga itd.
  - 3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)
- 3) Zavarovanje steklenih šip.**

Zadružno imetje v vseh delih znaša . . . . . K 2,319,068.21
Od tega temeljna glavnica . . . . . K 800.000.—
Letni dohodek premije s pristojbinami . . . . . K 1,221,748.41
Izplačane škode . . . . . K 4,323,268.44

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje Podružnica „Croatiae“ Trst, Via del Lavatoio št. I. II. n. in glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani (Tvrčka Kmet in Slivar)

Zaloga tu- in inozem. vin, šprita likerjev in razprodaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst
(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, penečih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mosella in Ohianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz dobičnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Raspletlja se po povzestju. Ceniki na zahtevo in franko.

Razprodaja od pol litra naprej. 263

Guerrino Marcon

Trst, via Belvedere št. 13.

Zaloga vsakovrstnega oglja in premoga.

Na obroke! **JAKOB DUBINSKY** Na obroke!
TRST — ulica dell' Olmo štev. 1, II. nadstropje — Trst

Velika izbora izgotovljenih oblek za gospode in manufakturnega blaga ter moške in ženske suknje. 107

UGODNI POGOJI ZA PLAČILA NA OBROKE. Cene brez konkurence.

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši. | registrovana zadruga z omejenim poroštvom | Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. - (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje 4 1/4 %
Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po eno krono. Posojila daja na vključbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%, in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru o o o o o
Uradne ure: od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne. Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.
Poštno-hranilnični račun 816.004.

ima najmoderneje urejene varnostno celice za shranje vrednost. papirjev, listin itd. kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navajaštediti svojo deco.

TOVARNA GLASOVIRJEV

Pečar & Saksida

v Trstu, ulica della Fornace št. 8.

Prodaja, popravlja in menjuje glasovirje, pianine, harmonije, orkestrijone itd. — Uglazevanje izvrstno in točno po nizkih cenah.

A. SBOGAR kovač, mehanik in elektrotehnik - z delavnico za nikeliranje, posrebrnenje, bakranje itd. itd.
Trst, Via Gaetano Donizetti 5. - Telefon 126, Rom. IV.

Popravlja priprave za točenje piva, motorje na gas in bencin, sesalke, živalne stroje, motocikle, bicikle in izvršuje druga dela, ki spadajo v stroko mehanikov, priprave za električno razsvetljavo, električne motorje in vzdigovalnice, električne zvonce, telefone in vsako delo elektrotehniško. - Zaloga žarnic, stekel za gas in elektriko in drugih predmetov.

Lovrenec Botac

Trst - ul. Piccardi, vogal Pasquale Revoltella - Trst

Nova trgovina jestvin in kolonijalnega blaga.

Postreže se vedno z dobrim in svežim blagom prve vrste :: ter po nizkih in zmernih cenah.

POSTREŽBA NA DOM. POSTREŽBA NA DOM.

Odhajanje in prihajanje vlakov od 1. oktobra naprej.
Časi za prihod, ostroma odhod so naznanjeni po srednem evropskem času.

C. kr. državna železnica.

Odhod iz Trsta (Campo Marzio)

5.10	0	Herpelje—(Rovinj)—Pula.
5.55	0	do Poreča in medpostaje.
6.00	0	do Gorice (in Ajdovščine).
7.30	B	Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Beljak—Celovec—Linec—Praga—Draždane—Berlin.
7.34	0	Herpelje—Divača—Dunaj.
8.54	0	Gorica—Jesenice, Trbiž—Ljubljana—Beljak—Dunaj.
9.00	0	Herpelje—Pula.
9.12	M	Le do Buj (in medpostaje).
12.55	0	Gorica—(Ajdovščina)—Jesenice—Ljubljana—Celovec.
2.45	M	Koper—Buje—Poreč.
3.40	0	Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec.
4.42	0	Herpelje (Divača—Dunaj) (Rovinj) Pula.
5.—	B	Gorica—Trbiž—Beljak—Celovec—Dunaj.
6.25	E	(Samo torek, četrtek, sobota) Gorica—Beljak—Monakovo—Pariz—London.
7.22	0	Opčine—Gorica (Ajdovščina).
7.24	M	Koper, Buj.
8.20	B	Herpelje—(Divača—Dunaj)—Pula.
9.00	B	Gorica—Jesenice—Beljak—Celovec—Linec—Praga—Dunaj—Monakovo—Draždane—Berlin.
0.35	0	Gorica—Jesenice—Beljak—Inomost—Monakovo.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:
2.14 0 Boršt—Herpelje—Divača.
2.20 0 Gorica (in medpostaje).
5.04 M Koper—Portorose.

Prihod v Trst.

5.47	0	Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka Ljubljane, Jesenic, Gorice.
7.18	0	Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelj).
7.24	0	Iz Gorice (Ajdovščine).
8.29	0	Iz Buj (in medpostaj).
8.50	B	Iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (in Ajdovščine).
9.53	0	Iz Pule (iz Rovinja).
10.15	0	Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
1.10	B	Iz Dunaja (Ljubljane) Gorice in medpostaj.
12.—	E	(vsako nedeljo, torek, petek) iz Pariza Monakovo, Beljaka, Gorice.
1.38	0	Iz Poreča in medpostaj.
2.06	0	Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorice (Ajdovščine) Berlina, Draždan, Prage Dunaja.
3.35	0	Iz Pule, Herpelj in medpostaj.
4.37	0	Iz Buj in medpostaj.
5.54	0	Iz Dunaja, Celovca, Gorice.
7.05	0	Iz Dunaja—Ljubljane—Divače—Pule.
7.57	B	Iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice (Ajdovščine).
5.43		Pore in medpostaj.
10.23	0	Iz Pule (Rovinja) Dunaja (čez Divačo)
11.10	0	Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:
8.46 0 Iz Gorice in medpostaj.
9.20 0 Iz Portorose, Kopa in medpostaj.
9.40 0 Iz Divače, Herpelj in medpostaj.

OPAZKE: Podčrtane številke značijo popoldne (osebni vlak) B (brzovlak) M (mešani vlak)

Južna železnica.

Odhod iz Trsta (Piazza della Stazione)

5.45	B	preko Červinjana v Benetke, Rim, Milano Videm, (Pontebo, Cedad in B do Kormina (Cormone) preko Nabrežine.
6.20	0	do Gorice preko Nabrežine.
7.20	E	v Kormin, Videm, Benetke, Milan, Pariz London.
8.05	B	v Ljubljano, Dunaj, Reko, Zagreb, Budimpešto.
8.20	B	preko Nabrežine v Kormin, Videm, Milano Rim.
9.00	0	preko Kormina v Videm in dalje in O preko Tržiča v Červinjan.
9.55	0	v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto 12.10 0 v Kormin in Videm.
12.48	0	preko Červinjana v Benetke—Milan.
1.45	0	v Ljubljano, Celje, (Zagreb).
4.10	0	v Kormin (se zvezo v Ajdovščino) Videm Milano itd.
6.00	0	v Ljubljano, Dunaj, Reko.
6.35	B	v Ljubljano, Dunaj, Ostende, Reko.
9.50		preko Červinjana v Benetke, Milan, Rim preko Kormina v Videm.
7.55	B	v Kormin in Italijo.
8.42	B	v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.
9.25	0	v Kormin (se zvezo v Červinjan).
11.40	0	v Ljubljano, Dunaj, Zagreb, Budimpešto.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:
2.45 0 v Kormin in medpostaj.
3.55 0 v Miramaru do Nabrežine.

Prihod v Trst.

6.15	0	z Dunaja, Budimpešte.
6.50	B	z Dursaja, Ljubljane, Csterdo in London
7.40	0	iz Kormina in Červinjana preko Bivia.
8.50	B	iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
9.15	B	z Dunaja, Ljubljane, Zagreba, Budimpešte in Reke.
10.25	0	z Dunaja, Ljubljane in Reke.
10.40	B	iz Kormina preko Bivia in B iz Italije preko Červinjana.
11.30	0	iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
2.06	0	iz Italije preko Červinjana in Bivia.
2.20	0	iz Celja in B iz Ljubljane, Zagreba, Reke.
4.30	0	iz Vidma, preko Kormina in Bivia.
5.35	0	z Dunaja, Budimpešte, Reke, Zagreba.
7.07	0	iz Italije preko Červinjana in Nabrežine.
7.45	0	iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.35	B	iz Italije preko Kormina in Nabrežine.
8.55	B	z Dunaja in Budimpešte.
9.30	E	iz Londona, Pariza, Hilana, Benetk, Vidma in Kormina.
11.10	0	iz Vidma preko Kormina in Bivia in iz Italije preko Červinjana.

OB NEDELJAH IN PRAZNIKI:
10.35 0 iz Nabrežine.
11.40 0 iz Kormina in medpostaj.

OPAZKE. Masne številke značijo popoldne
0 — osebni vlak; B — brzovlak.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stot. Plača se takoj tuzer. oddelku.

Slovenske igralne karte

prodajajo v Trstu: knjigarna J. Gorenjec, ul. Caserma 16., Gregor Zidar & C., Rocol 263, tobakarna Segolin, ulica Industria (Sv. Jakob) in v Sežani: Fran Stofa, trgovec, v Kozini: Ivan Dekleva. 1472

Obleke,

suknje paletot, jope in blače po zelo nizki ceni. Tesa 1. 2009

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst,

Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k njemu. 315

Vinotoč

biškega vina. Ulica S. Giacomo in Monte št. 11. 1988

Antonio Alberti

zavod za izdelovanje in barvanje kožukovine v Trstu, ulica Ponziana 131. Telefon 23—56 Zaloga in bogata izbora vsakovrstnih kožuhovin. Prevzema naročila in vsako popraviljanje. Čisti in pere vsakovrstno kožuhovine. 1579

Albanija in Albanci.

Spisal: Niko Ninič. Cena 20 vin. Albansko vprašanje je zopet na dnevnem redu in dežela v revoluciji. Kogar torej zanima ta čudna dežela, naj kupi gori omenjeno zanimivo brošuro, ki se dobi v vseh slov. knjigarnah. 571

Tovarna sodovke

v Podgori pri Gorici priporoča svoj izvrstni izdelek šifon in pokalic gospodom kremlarjem v Podgori in okolici Postrežba na dom. Josip Nemec. 1757

Peresa

za ženske klobuke „Pierca“ in „tuff“ se izdelujejo iz rabljenih peres. Piazza Goldoni št. 11. 2032

Št. 1640

Razglas

Dne 25. novembra t. l. se bo vršil v Jelšanah nov živinski in kramarski semenj.
K obilni udeležbi so vabljeni kupci in prodajalci.
Županstvo občine Jelšane v Istri.
dne 17. 11. 1911.
Župan Valenčič.

Kupujte „Nar. kolek“!